

1881/75

TELEKSNR.
18990

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 90 10
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013, OSLO-DEP., OSLO 1

Universitetets Oldsaksamling
Fredriks gate 2

OSLO 1

Hønefoss - Buskerud

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
4908/75 N RSe/TOF

Dato

14. oktober 1975

KONSESJON AV 12. AUGUST 1975 FOR BYGGING OG DRIFT AV
FOLLUM NYE KRAFTSTASJON

./.
Vedlagt oversendes kopi.

Etter fullmakt

Kjell Hauge
Kjell Hauge

Rolf Selrod
Rolf Selrod

Vedlegg

NORGES
VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN

Sendes Miljøverndepartementet

til underretning

Jfr. Deres Jnr. 3232/75 N GS/MK 22/7-75

NORGES VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN

She

A/S Follum Fabrikker
Postboks 220

3501 HØNEFOSS

MILJØVERNDEP
004048 | 13 AUG 75
N

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

Vedlegg

Jnr. 707/2219 E-75
TJN:NG

12 AUG. 1975

I medhold av lov av 19. juni 1969 og bemyndigelse gitt av Industridepartementet 20. januar 1971 (jfr. kongelig resolusjon av 15. januar 1971), samt under henvisning til søknad av 31. januar 1975 og brev av 6. august 1975 fra ingeniør Berdal gir Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen herved

KRAFTLAGET FOLLUM-HOFSFOSS
(under dannelselse)

tillatelse til i Ringerike kommune i Buskerud fylke å bygge og drive Follum nye kraftstasjon med følgende installasjon:

1. 1 stk. 33 MVA generator med spenning 9,5 kV
2. 1 " 33 MVA transformator med omsetning 9,5/22,5 kV
3. 1 " 500 kVA " " " 9,5/0,5 kV
4. 1 " 200 kVA " " " 0,5/0,230 kV
5. Nødvendig høyspennings apparatanlegg.

Follum nye kraftstasjon skal erstatte de nåværende kraftstasjoner:

Hofs Brug kraftstasjon

A/S Hofsfoss Træsliberis kraftstasjon

Follum kraftstasjon 1 og

Follum kraftstasjon 2.

I samsvar med forvaltningslovens § 27, 3. ledd gjøres oppmerksom på adgangen til – innen 3 uker fra underretning om vedtaket er kommet fram – å påklage NVE's vedtak til Industridepartementet, jfr. forvaltningslovens kapittel VI. Eventuell klage skal sendes gjennom NVE.

Konsesjon av 10. november 1964 til A/S Hofsfos Træsliberi og Papirfabrikk, konsesjon av 13. januar 1970 til A/S Follum Fabrikke og konsesjon av 6. juni 1955 til Hofsfos Brug Kraftstasjon A/S pkt. 1 bortfaller ved igangsettelse av den nye kraftstasjon, men kraftstasjonene tillates benyttet i inntil to år etter at den nye kraftstasjonen er satt igang for ordinær drift.

For tillatelsen gjelder følgende spesielle vilkår:

1. Produksjonssamarbeide.

Konsesjonaren er forpliktet til å la kraftverket delta i produksjonssamarbeid med andre kraftverk i vassdraget, distriktet eller på landsbasis med henblikk på en bedre utnyttelse av landets kraftforsyningssystem. Dersom det kan godtgjøres at konsesjonaren herunder påføres vesentlige tap eller utgifter, skal dette kompenseres. Kompensasjonen kan skje i form av penger eller elektrisk kraft. Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan treffe nærmere bestemmelse om kraftverkets deltakelse i produksjonssamarbeid. Om uenighet, blir også kompensasjonen å avgjøre av NVE.

Konsesjonaren er forpliktet til å gå inn for et slikt samarbeid i reguleringsforeninger eller samarbeidsorganer som treffer bestemmelser om vassdragets regulering og manøvrering. Undervannsstanden ved det nye kraftverket skal avtales med Ringerike kommune (Ringerike Kraftverk).

2. Forurensning.

Omlegninger av vann- og kloakkledninger m.v. samt eventuelt andre tiltak som må gjennomføres på grunn av at forurensnings tilstanden i elven eller deler av den blir forverret som følge av bygging og drift av kraftstasjonen, forutsettes bekostet av anlegget. Spesielt forutsettes at konsesjonaren bekoster flytting av de kloakkoverløpene/utslippene som er plassert ved

Hofs Brug like ovenfor Hofsfoss slik at det ikke under noen omstendighet vil finne sted utslipp til elva mellom kraftverksinntaket og de vanninntak som allerede finnes i elvestrekningen fra kraftverkets inntak til kraftverkets utløp. Nærmere plassering av overløpene fastsettes av fylkesmannen i Buskerud i samråd med Sosialdepartementet.

3. Fiske.

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, i rimelig grad forebygger fare for tilslamming og annen forurensing i vassdraget og for øvrig søker å unngå skade på fiskebestanden nedenfor kraftverket.

Dersom bygging av laksetrapp(er) i øvre og nedre Hofsfoss blir aktuelt plikter konsesjonæren etter nærmere bestemmelser av Industridepartementet eller ved skjønn å dekke de merkostnader som anlegget medfører for bygging av trappen(e), samt avgi nødvendig grunn og vann av hensyn til denne (disse).

4. Naturvern - Landskapspleie.

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent, og innen en rimelig økonomisk ramme plikter konsesjonæren å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift.

5. Naturforekomster.

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å unngå ødeleggelser av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner, eller på grunn av områdets naturskjønnhet eller egenart. Såfremt slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal Statens naturvernråd underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med én gang og arbeidet stanses.

Om bestemmelsene i denne post gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

6. Inntaksdam etc.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes, å forelegge NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger og beregninger vedkommende inntaksdam og inntaksarrangement. Arbeidet kan ikke iverksettes før planene er godkjent av NVE.

Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Utførelsen så vel som senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. Utgiftene som er forbundet med tilsyn for de forhold som er nevnt ovenfor dekkes av konsesjonæren.

7. Nedleggelse av de gamle kraftstasjonene.

Når to år har gått etter at den nye kraftstasjonen er satt igang for ordinær drift, fjernes rørgater og andre utvendige anlegg i samråd med NVE. Dette kan skje i forbindelse med naturlige ombygninger og ombygninger av de driftsenheter som er knyttet til disse anlegg.

8. Hjemfall til staten - tidligere konsesjon.

For den del av Kraftlaget Follum-Høfsfoss' faste eiendommer med tilliggende fallrettigheter og påstående bygninger m.v., derunder kraftstasjon og anlegg, som blir brakt inn av Høf Brug Kraftstasjon A/S, gjelder ervervskonsesjon gitt ved kgl.res. av 9. april 1954.

Således består for denne del de betingelser/bestemmelser om hjemfalls- og innløsningsrett for staten som er fastsatt i postene 16 og 17 i vilkårene for tillatelsen av 9. april 1954.

Tillatelsen gjelder inntil 1. juli 2015.

For tillatelsen gjelder dessuten følgende vilkår så langt de passer, men med forbehold om at vilkårene senere kan bli endret:

1. Overdragelse av konsesjonen.

Konsesjonen kan ikke overdras uten samtykke av Hovedstyret.

2. Frister for påbegynnelse og fullføring av anlegget.

Anlegget skal være påbegynt innen 1 -ett- år fra dato og fullført og satt i drift innen en ytterligere frist på 2 -to- år. I fristene regnes ikke med tid som det har vært umulig å utnytte på grunn av arbeidsstans eller andre arsaker (vis major).

Bli anlegget ikke påbegynt eller fullført og satt i drift innen fristen, kan vedkommende departement ilegge konsesjonæren en dagbot til statskassen på opptil 50 - femti - kroner dagen. Går det mer enn 1 år over fristen, faller konsesjonen bort.

3. Trasé. Utgår. *AH*

4. Norske tjenestemenn og arbeidere. Utgår. *71*

Til byggingen og driften av anlegget skal det bare brukes tjenestemenn og arbeidere som har norsk innfødsrett eller statsborgerrett. Vedkommende myndighet kan dog dispensere fra denne regel når det trengs spesiell fagkunnskap eller øvelse eller når andre hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig for konsesjonæren. Såfremt ikke offentlige hensyn taler mot det, kan dispensasjon også gis når det gjelder fremmede tjenestemenn og arbeidere som har hatt fast bopel her i riket i det siste år. Søknad om dispensasjon må i hvert enkelt tilfelle sendes om ved-

kommende politimester. Ansettelse må ikke i noe tilfelle foretas før søknaden er avgjort.

Bruker konsesjonæren fremmede tjenestemenn eller arbeidere uten å ha fått tillatelse til det, kan vedkommende departement ilegge ham en dagbot til statskassen på opptil 50 - femti - kroner dagen for hver person.

5. Norsk arbeid og materiell.

Utgår. *P*

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 prosent over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 prosent av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Hovedstyret kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til Hovedstyret med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Hovedstyret for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 - femten - prosent av den verdi som varen har.

Hovedstyret går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å

sjonæren for såvidt denne bestemmelse angår, vil disse fordeler bli gjort gjeldende for denne konsesjon.

8. Flytting og omlegging av kraftledning m. v.

Konsesjonæren plikter å foreta flytting eller omlegging av ledning eller å ta enhver annen sikringsrådsgjerd som måtte bli nødvendig på grunn av anlegg, utviding eller forandring av offentlig vei, gate eller plass eller offentlig eller privat jernbane eller sporvei til alment bruk.

Konsesjonæren har ikke krav på ulempe-erstatning for dette, men kan kreve å få utgiftene godtgjort hos vedkommende offentlige eller private anlegg. Dersom de to anlegg blir bygd samtidig, skal utgiftene bæres av den som sist har ervervet de nødvendige grunnrettigheter for anlegget sitt.

Twist om de rådsgjerd som skal tas, avgjøres av Hovedstyret.

9. Krysning med ledningene til Telegrafverket og Statsbanene.

Telegrafverket og Statsbanene har rett til å la telegraf- og telefonledningene sine krysse anlegget uten å betale ulempe-erstatning for det.

10. Krysning med vassdrag.

Kraftledning som krysser vassdrag på steder hvor det foregår fløtning eller ferdsel, må legges opp slik at den kommer minst 6 meter over høyeste flomvannstand.

Dersom det skal settes opp ledningsstolper i vassdraget (lavere enn flomvannstanden), må spørsmålet om plasseringen av stolpene legges fram for dem som er interesserte i fløtningen og ferdselen på stedet.

Finner Hovedstyret siden at ledningen er til skade eller ulempe for noen almen interesse i vassdraget eller er til hinder for en rasjonell utnytting av vasskraften, kan det kreve at ledningen skal forandres eller legges om. Forandringen eller omleggingen må utføres slik som Hovedstyret påbyr.

11. Merking og omlegging eller fjerning av sjøkabler og luftspenn.

Når Havnedirektøren og/eller Luftfartsdirektoratet finner det nødvendig, skal sjøkabler og luftspenn merkes i samsvar med normer fastsatt av de nevnte direktorater.

De minstehøyder for luftspenn over farvann som er fastsatt i henhold til Havnelovens § 18 må nøye overholdes.

Finner Hovedstyret siden at ledning som krysser farvann, innsjø eller dalsenkning er til skade eller ulempe for almene interesser, kan det kreve at ledningen skal tas bort eller legges om.

12. Tekniske forskrifter.

Anlegget må bygges, drives og holdes vedlike i samsvar med de forskrifter som gjelder for elektriske anlegg til enhver tid.

13. Ettersyn og godkjenning.

Anlegget må ikke tas i bruk for Elektrisitetstilsynet har gitt tillatelse til det.

14. Kontroll.

Konsesjonæren skal rette seg etter de bestemmelser som Hovedstyret til enhver tid treffer av omsyn til kontrollen med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Dessuten plikter han å erstatte staten utgiftene til kontrollen etter nærmere bestemmelse av hovedstyret.

15. Nedlegging av anlegget.

Når konsesjonen løper ut, kan hovedstyret pålegge konsesjonæren å ta bort anlegget eller en del av det innen en viss frist. Det samme gjelder dersom konsesjonen faller bort eller anlegget blir nedlagt før konsesjonstiden løper ut eller Elektrisitetstilsynet finner at anlegget ikke blir holdt godt nok vedlike når det er ute av drift en tid. Blir pålegget ikke etterkommet, kan Hovedstyret la anlegget eller vedkommende del av det bortta for eierens regning.

16. Naturfredning.

Det påhviler konsesjonæren i den utstrekning hvori dette kan skje uten særlige vanskeligheter og utgifter, å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og steder som kan antas å ha vitenskapelig eller historisk betydning.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremmehold til foranstående ikke kan unngås, skal Landsforeningen for naturfredning i Norge i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene, i den utstrekning det er mulig uten uforholdsmessige omkostninger, å dra omsorg for at de ferdige anlegg virker minst mulig skjæmmende i terrenget.

Om nåværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

Etter fullmakt

Arvid Holten

Arvid Holten